

31. Szentháromság utáni első vasárnap.MISSZIO ÉS TANFEGYELEM .

Ap. Csel. 15,11

Ap. Csel. 15,1-11

Ezt a fejezetet nevezik a könyv szívének is. Valóban, az első és második missziói út leírása közé ékelődik be a jeruzsálemi apostoli zsinat /az első keresztyén zsinat/ lefolyásának, határozatának ismertetése. Nem egyházkormányzati problémában, hanem az üdvösség kérdésében kell állást foglalniuk ok. Az újjászülető egyház belső kérdésének tisztázására jön össze. Figyelemre méltó tanításai vannak az egyházkormányzat és a gyülekezet számára is. Mi természetesen az utóbbiakra figyelünk engedelmesen.

Nagy kérdéstről van szó.

A tanítás különbözőségében kell állást foglalni. A belső háborúságban kell a békességet helyreállítani. A betűhöz és a külsőséghez való ragaszkodástól kell eljutni a Lélek szabadságára. Az alapvető kérdés ez: Törvény - vagy evangélium? Evangéliumi szabadság, vagy törvényes megkötöttség? Mézes - vagy Krisztus? Elég-e Jézus és a Benne való hit a megtartásra, vagy még más is szükséges?

Az ősegyház életének az egyetemes egyház további életére döntő kérdése rendeződik. A keresztyénség egyetemessége és jövője forog ugyanis kockán: Zsidó szekta marad-e "Jézus vallása", vagy merőben "új vallás" lesz? Ezen a zsinaton rendeződik az, amit alapigénkben nekünk is üzen most Urunk: "Sőt inkább az Úr Jézus Krisztus kegyelme által hisszük, hogy megtartatunk."

Az Anyaszentegyház igazi nagy kérdése mindig ez volt és ez is marad. A hitnek szép harca mindig azt jelenti, hogy csak Jézus egyedül, csak az Ő kegyelméből van a megtartatás. Mindíg el kell utasítani mindenféle "társmegváltókat", akár Mária, akár szentek, akár cselekedetek, akár alámerítkezés, vagy nyelveken szólás formájában jelentkezik. Ráday Pál énekével így valljuk ezt évszázadok óta:

"Gyógyítsd lelkem betegségét véres verejtékeddel,
A halálnak édességét Újítsd drága véreddel,
Mert csak az lelkem bére, Más érdem álljon félre."
/ 210, 5/

Akik másként tanítanak.

Ezzel az evangéliummal alapították Pál és Barnabás az un. pogányokból lett keresztyén gyülekezeteket. Azonban "némely hívők a farizeusok szerzetéből" szembehelyezkednek ezzel a tanítással. Fogalmazzunk csak pontosan: Nem ellenségek ők. Elfogadták Jézust, azaz keresztyénekké lettek, a gyülekezetekhez tartoznak. Mit akarnak azonban? Az újjászületetteket a törvény alá akarják vinni. Azt mondják: Jó dolog az, hogy hisznek, hogy Jézus Krisztust elfogadták, de ez nem elég. Körül kell őket metélni. Mózes törvényét meg kell tartani. Tehát Jézustól Mózeshez, a keresztyén szabadságból a törvény igája alá akarják őket hajtani. Péter apostol fogalmazása szerint kísértik az Istent, amikor a tanítványok nyakába olyan igát akarnak tenni, amit sem ők, sem atyáik nem voltak képesek elhordozni.

S ha erről van szó, akkor már bizony ellenségek, ahogy Pál apostol mondja: "Krisztus keresztjének ellenségei!" /Fil 3,18/ Ott akkor azt mondták: "Ha körül nem metélkedtek Mózes rendtartása szerint, nem idevezülhettek." Azóta, az Anya-

szentegyház történelme során de sokféleképpen fogalmazták ezt meg, s mondják ma is. Csak néhányat említek meg: Ha alá nem merítkeztek... ha a szombatot nem tartjátok meg... ha nyelveken nem szóltok... ha eljártok bálba... ha megisszátok a bort és a pálinkát... - nem idézülhettek! Minderre csak egy válaszuk lehet: „Sőt inkább az Úr Jézus Krisztus kegyelme által hisszük, hogy megtartatunk!”

Az apostolok és a presbiterek.

Ezekben és a hasonló kérdésekben jó arra figyelniük, hogyan cselekedtek, tanítottak az apostolok és a presbiterek. Az ő nyomdokaikat kell nekünk is követniük, mert ők Krisztus nyomdokát követték. Azzal jellemzem magatartásukat, amit bizonyágtétel címének is adtam : misszió és tanfegyelem.

a/ Misszió. Mindig a cselekvő Istenre utalnak. Azzal van tele a szívük, hogy "mily nagy dolgokat cselekedett az Isten övelük." /14,27; 15,3.4.12/ Nemcsak Pál és Barnabás beszél el "mennyi jelt és csudát tett az Isten ö általuk a pogányok között", hanem Péter egész beszédének és magatartásának is ez a háttere, amint arra az exegeták rá is mutatnak kivétel nélkül.

Isten ma is cselekszik jeleket és csodákat: az egyházban és az egyházon kívül egyaránt. Bizony nagy dolgokat cselekszik az Isten velünk! Merünk-e, tudunk-e következetesen, alázatosan és örvendezve mindig a cselekvő Istenre mutatni?!

b/ Tanfegyelem. Az ősegyház kikristályosodásának az ideje ez. Most lesz nyilvánvaló, hogy kik nyertek egyenlő drága hitet. /2 Pt 1,1/ Péter és Pál itt együtt vannak, együtt harcolnak. A tanítás tisztasága érdekében együtt vállalnak háborúságot. Egy pillanatra sem adják meg magukat, s az evangé-

liumból egy jottányit sem engednek. Bizony jó itt ügyelnünk nagy tanítónknak, Kálvinnak^a szavára: "A békesség szó valóban tetszetős és édes, de átkozott az a békesség, amelyet annak a nagy veszteségnek az árán vásárolnak meg, hogy eltűnjük a Krisztus tanításának megsemmisülését, amely által pedig egyedül növekedhetnénk istenes és szent egységbe."

Látásom és meggyőződésem szerint az elmúlt évtizedekben Isten ítélete abban mutatkozott meg magyar református ébredésünkben, hogy nem volt nálunk egységben a misszió és a tanfegyelem. Azaz, voltak atyafiak, akik mindig csak ezt mondták: "misszió", s megint voltak atyafiak, akik mindig ezt felelték rá: "tanfegyelem". /Ki hol állott, ítélje meg./ De oly kevesen voltak s amnyira magukra maradtak, akik együtt mondták, együtt cselekedték e kettőt, amit az apostolok és a jeruzsálemi gyülekezet presbiterei elválaszthatatlan egységben éltek meg.

Hiszem, hogy egyházunkban e felé a cél felé haladunk: mindig a cselekvő, újat cselekvő Istenre mutatni, és semmit nem engedni a reformáció nagy felismeréséből: "Kegyelemből tartattatok meg, hit által..." /Ef 2,8/ Ebben a bibliás, református magatartásban segítsen mindnyájunkat Isten Lelke! Ebben akart segítség lenni gyülekezetnek és pásztornak egyaránt ez a mai napra kapott Ige is. Ámen.